

СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЙ У МОРЕГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ В УКРАЇНІ

Куляндра О.Є., Швець А.А., студенти гр.4421 НУК
Національний університет кораблебудування ім.адм. Макарова
Україна, м.Миколаїв
E-mail: elenakuliandra11@gmail.com

Анотація. У статті визначено системи технологій у морегосподарського комплексу в Україні. Досліджено структуру та стан морегосподарського комплексу України та виявлено тенденції його функціонування. Визначено, що функціонування морегосподарського комплексу України свідчить про його невідповідність зростаючим потребам морської галузі, вимогам європейських стандартів щодо морської діяльності. Визначено основні завдання розвитку системи технологій морегосподарського комплексу України.

Ключові слова: структура, класифікація, комплекс, морегосподарська діяльність, морегосподарський комплекс.

Вступна частина. У зв'язку зі зростанням інтересу до освоєння ресурсів і просторів Світового океану, у процесах міжнародної інтеграції й геополітики все більшу роль набуває розвиток морегосподарської діяльності. Зростання економіки України та входження українського господарського комплексу до європейського та світового економічного простору ґрунтується, зокрема, на підвищенні ефективності функціонування морегосподарського комплексу, в зв'язку з чим обумовлюється необхідність визначення дефініції «морегосподарський комплекс», дослідження проблем і перспектив його розвитку та окреслення функціональної структури сучасного морегосподарського комплексу в Україні. Тому перед авторами стоять завдання щодо: розширення змісту поняття «морегосподарський комплекс»; обґрунтування методологічного підходу до організації сучасного морегосподарського комплексу; визначення функціональної структури морегосподарського комплексу України.

Вивчаючи літературні джерела з цього питання, було виявлено, що існує низка підходів до поняття морегосподарського комплексу [1–9], але, як серед науковців, так і практиків, одностайності суджень у його визначенні все ж таки немає. В результаті чого, вивчення даної проблеми та розроблення відповідної теоретичної і методологічної бази, яка б дала можливість сформулювати механізм функціонування сучасного морегосподарського комплексу в цілому та дозволила б аналізувати стан та перспективи його розвитку в Україні, досліджені недостатньо. Для досягнення цієї мети доречним є розгляд різноманітних підходів науковців до тлумачення терміну «морегосподарський комплекс» та перелічення всіх факторів (напрямів, об'єктів) тяжіння до моря.

До заходів формування конкурентоспроможного у світі вітчизняного морегосподарського комплексу відносяться: Формування інноваційної та технологічної бази морської діяльності, в тому числі: розробка і впровадження організаційних і технологічних інновацій в морегосподарський комплекс України; розробка і використання нових технологій і матеріалів; розвиток науково-технічного потенціалу морегосподарського комплексу України; удосконалення наукової та технологічної бази систем пошуково-рятувального забезпечення та безпеки морекористування, забезпечення безпеки населення приморських регіонів та пом'якшення наслідків від морських стихійних лих тощо.

Розвиток спеціальної інфраструктури морекористування, в тому числі: логістика, гідрографія і океанографія, гідрометеорологія, геодезія, морська картографія, навігація тощо. Розвиток кадрового потенціалу морського господарства, в тому числі: підвищення престижу морських професій, розробка та реалізація системи заходів, спрямованих на забезпечення збалансованості попиту і пропозиції по фахівцям морських професій на ринку праці, створення умов для закріплення кадрів в морегосподарському комплексі нашої країни. Розвиток туристично-рекреаційного комплексу (круїзний, екологічний, культурно-

пізнавальний, паломницький, науковий та науково-експедиційний, екстремальний, проведення конференцій та семінарів, спортивний, лікувальний і загальнооздоровчий туризм). Забезпечення екологічної безпеки приморських територій та прибережних акваторій, включаючи ліквідацію накопиченого збитку навколишньому середовищу. Збереження морського культурної і природної спадщини, у тому числі: популяризація морського спадщини, інформаційнопросвітницька, наукова і видавнича діяльність, освіта і виховання молоді з орієнтацією на морські професії, розвиток морських меморіалів, музеїв, архівів, бібліотек, колекцій, історичних міст, поселень та фортифікаційних споруд, інших рухомих і нерухомих об'єктів історико-культурної спадщини.

Як бачимо, морегосподарський комплекс постає як інтегральне явище, оскільки об'єднує державну та регіональну політику, підтримку малого бізнесу, залучення іноземних та внутрішніх Мореґосподарський комплекс: проблеми розвитку та регулювання 55 інвестицій, інноваційну політику, науково-технічну, освітню та ін. Крім цього, долається вузькогалузева спеціалізація даного комплексу, а це дозволяє державі сформулювати багатовекторний план дій в області комплексного соціально-економічного приморського розвитку регіонів з урахуванням накопиченого морегосподарського потенціалу. Формування цілісного морегосподарського комплексу є невідкладною нагальною потребою для подолання економічної кризи та дійсно надійною основою успішного функціонування національної економіки України.

Висновки. Отже, морегосподарський комплекс поділяється на функціональні сегменти, які є, з одного боку, самостійними видами господарської діяльності, а з іншого – взаємопов'язаними, і таким чином складають єдину систему, що має синергетичний потенціал та внутрішні резерви для формування інфраструктур акваторіального та територіального розвитку при їх взаємодії. Сформований авторами на підставі проведеного дослідження методологічний підхід до функціонування морегосподарського комплексу як цілісної системи є основою для побудови кластерної форми організації цього комплексу. Крім визначення сутності поняття морегосподарського комплексу та змісту його функцій, даний методологічний підхід включає й положення, що забезпечуватимуть ефективне функціонування в Україні морегосподарського комплексу, а саме: збалансований розвиток діючих суб'єктів морегосподарського комплексу; переорієнтацію або створення нових суб'єктів, що заповнять відсутні сегменти в морегосподарському комплексі; ліквідацію диспропорцій, що виникають у розвитку функціональних сегментів морегосподарського комплексу; тісний взаємозв'язок усіх суб'єктів морегосподарського комплексу; розширення участі суб'єктів морегосподарського комплексу в зовнішньоекономічній діяльності. При цьому ефективне управління в сучасному морегосподарському комплексі України має здійснюватися на державному, регіональному рівнях та рівні суб'єктів господарювання за допомогою прямих і непрямих методів. Перспективою подальших досліджень є визначення тенденцій розвитку морегосподарського комплексу України в регіональному розрізі з урахуванням його запропонованої функціональної структури.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Савельева С. Б. Особенности и типология видов морской хозяйственной деятельности / С. Б. Савельева, А. Н. Савельев, И. В. Козинский // Вестник МГТУ. – 2006. – Т. 9, № 4. – С. 665–668.
2. Малинина Ю. В. О структуре морской деятельности Российской Федерации в современных условиях / Ю. В. Малинина // Ученые записки Российского государственного гидрометеорологического университета. – СПб. : Изд. РГГМУ, 2010. – № 13. – С. 138–144.
3. Тарханова Л. Б. Морская деятельность как предмет междисциплинарного исследования / Л. Б. Тарханова // Проблемный анализ и государственно- управленческое проектирование. – М., 2012. – Том 5, № 2 (22). – С. 43–57.
4. Гогоберидзе Г. Г. Понятие и сущность морехозяйственного потенциала прибрежных зон и приморских территорий / Г. Г. Гогоберидзе // Проблемы современной экономики. – 2008. – № 2. – С. 266–270.
5. Державна підтримка розвитку морегосподарського комплексу України (організаційні та правові аспекти) : монографія / [О. М. Кібік, О. П. Подцерковний, Ю. З. Драпайло, В. О.

Котлубай та ін.] ; за ред. О. М. Кібік, О. П. Подцерковного. – Херсон : ФОП Грінь Д. С., 2014. – 442 с.

6. Розміщення продуктивних сил : підручник / [В. В. Ковалевський, О. Л. Михайлюк, В. Ф. Семенов та ін.] ; за ред. В. В. Ковалевського та ін. – К. : Товариство «Знання»; КОО, 1998. – 502 с.

7. Седнів Ю. В. Специфіка розвитку морегосподарського комплексу в муніципальних правовідносинах [Електронний ресурс] / Ю. В. Седнів // Актуальні проблеми держави і права. – Режим доступу : <http://www.apdp.in.ua/v69/77.pdf>

8. Филипенко А. О. Пріоритети розвитку морегосподарського комплексу України в умовах глобалізації : аналітична доповідь / А. О. Филипенко, В. В. Баришнікова / За ред. А. О. Филипенка; Регіон. філіал нац. ін-ту стратегіч. досліджень у м. Одесі. – Одеса : Фенікс, 2013. – 168 с.

9. Савельева С. Б. Методология организации регионального морехозяйственного комплекса : дисс. ... д-ра экон. наук : 08.00.05 / С. Б. Савельева. – Мурманск, 2006. – 298 с.

10. Ивченко В. В. Горизонты морехозяйственного развития российского эксклава: от стагнации к возрождению / В. В. Ивченко. – Калининград : БФУ им. И. Канта, 2010. – 116 с.

11. Скупський Р. М. Марикультура Чорного моря – концептуальні засади створення рибогосподарського кластеру / Р. М. Скупський // Економічний форум, 2015. – № 1. – С. 86–101.

12. Осипов В. М. Перспективи створення морегосподарського кластера в Україні / В. М. Осипов, О. А. Єрмакова // Економіка і прогнозування. – 2009. – № 3. – С. 111–122.

Куляндра Е.Е., студент группы 4421 НУК, Швец А.А., студент группы 4421 НУК., г. Николаев

Системы технологий в морехозяйственном комплексе в Украине

Аннотация. В статье определено системы технологий в морехозяйственном комплексе в Украине. Исследована структура и состояние морехозяйственного комплекса Украины и выявлены тенденции его функционирования. Определено, что функционирование морехозяйственного комплекса Украины свидетельствует о его несоответствии растущим потребностям морской отрасли, требованиям европейских стандартов морской деятельности. Определены основные задачи развития системы технологий морехозяйственного комплекса Украины.

Ключевые слова: структура, классификация, комплекс, морехозяйственная деятельность, морехозяйственный комплекс.

Olena Kulyandra, student of group 4421, Anastasiya Shvets, student of group 4421 NUS, Mykolaiv
Systems of technology in the maritime complex in Ukraine

Abstract. The article identifies technology systems in the maritime economy in Ukraine. The structure and condition of the Ukrainian maritime complex was investigated and trends of its functioning were revealed. It is determined that the functioning of Ukraine's maritime economic complex testifies to its incompatibility with the growing needs of the maritime industry, the requirements of European standards for maritime activities. The main tasks of development of the system of technologies of the maritime complex of Ukraine are determined.

Keywords: structure, classification, complex, maritime activity, maritime complex.